

INFLAATIO

= tavaroiden ja palveluiden hintojen yleinen nousu eli rahan arvon lasku

esimerkiksi

2019

5 euroa

2029

7,5 euroa

100 000 euroa

150 000 euroa

MITEN HINNAT OVAT MUUTTUNEET?

(TUTKI, ÄLÄ KIRJOITA)

1984

- vuokra kaksiossa Helsingissä (65 neliötä) 183 euroa
- kahvikuppi kahvilassa 0,40 euroa
- junalippu 8 euroa
- Toisaalta:
  - keskipalkka 673 euroa (netto)
  - tietokone 2000 euroa

2017

- vuokra kaksiossa Helsingissä (65 neliötä) 946 euroa
- kahvikuppi kahvilassa 2,40 euroa
- junalippu 39 euroa
- Toisaalta:
  - keskipalkka 2 400 euroa (netto)
  - tietokone 400-500 euroa

Mistä inflaatio johtuu?

Kysyntäinflaatio = tavaroilla ja palveluilla on enemmän kysyntää → hinnat nousevat

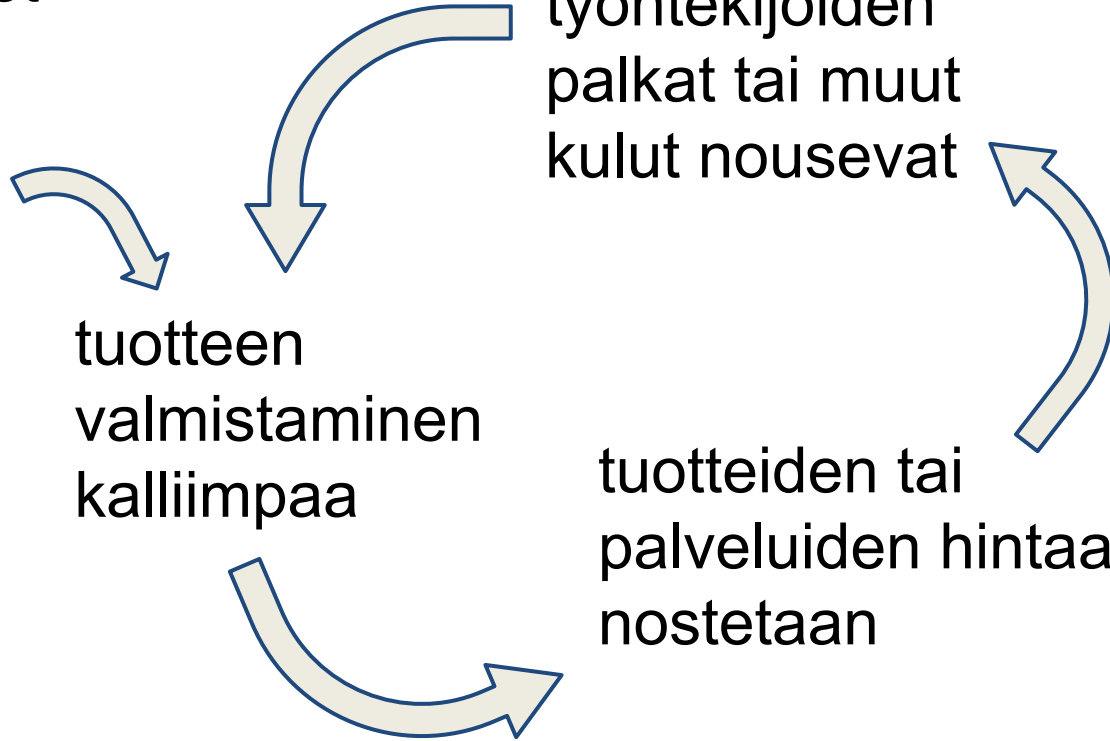
kustannusinflaatio = tuotantokustannukset (esim. raaka-aineiden hinnat) nousevat → yrityksen on nostettava hintoja

raaka-aineet
kallistuvat
esim. öljy

työntekijöiden
palkat tai muut
kulut nousevat

tuotteen
valmistaminen
kalliimpaa

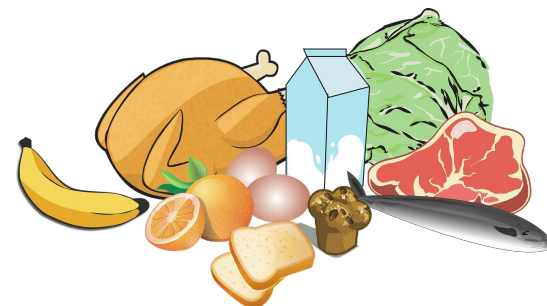
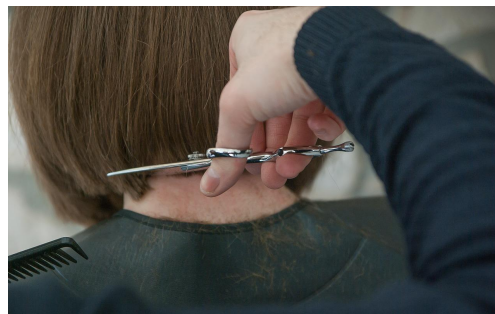
tuotteiden tai
palveluiden hintaa
nostetaan

KULUTTAJAHINTAINDEKSILLÄ MITATAAN INFLAATIOA

- Kootaan ”ostoskori”, johon valitaan tavallisten ihmisten kuluttamia tuotteita (esim. vuokrat, polttoaineet, elintarvikkeet, lääkkeet, vaatteet, matkat ym.)

MITÄ KULUTTAJAHINTAINDEKSIIN LASKETTAVIA ASIOITA LÖYDÄT KUVISTA?

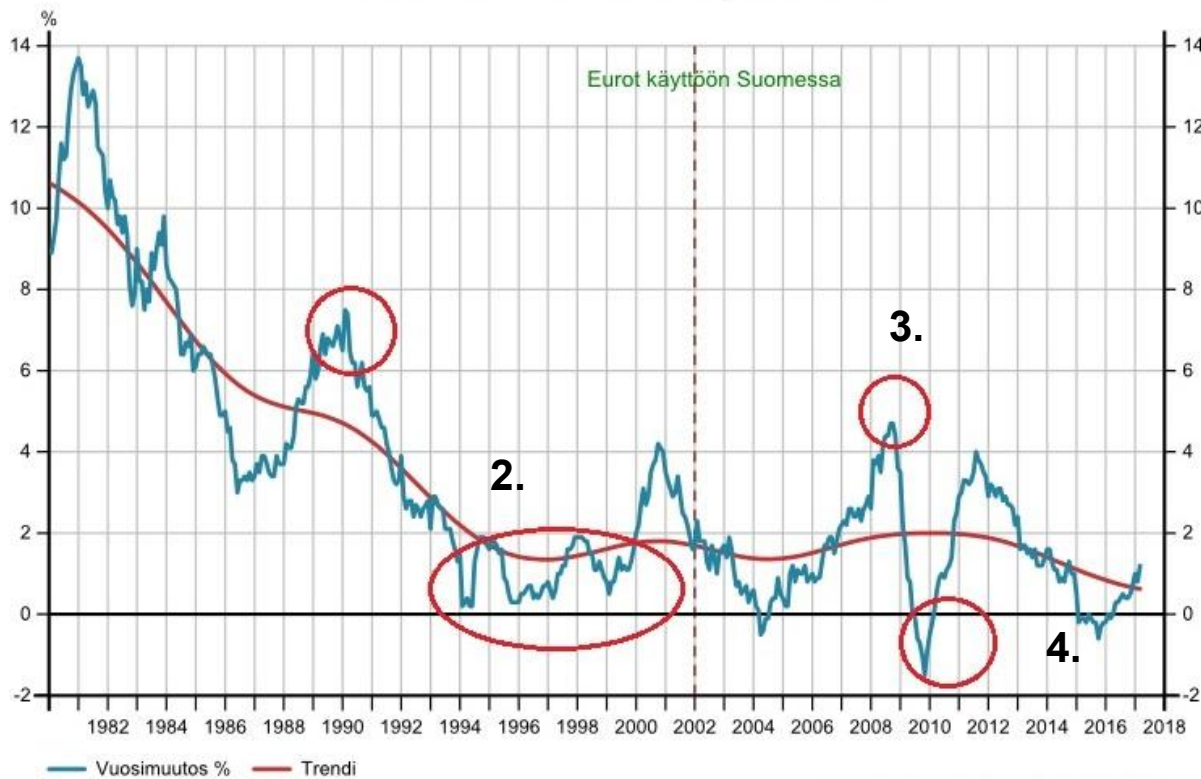
- Verrataan saman "ostoskorin" hintaa eri aikoina
- Mikäli koko "ostoskorin" hinta on noussut → kyseessä on inflaatio
- Mikäli koko "ostoskorin" hinta olisi laskenut → deflaatio (harvinaista)

MITEN LUET KULUTTAJAHINTAINDEKSIÄ?

(Tutki kuviota, Ei tarvitse kirjoittaa)

Kuluttajahintaindeksin vuosimuutos 1980-2017

Käteiseuro otettiin Suomessa käyttöön 1.1.2002

Tilastokeskus / Kuluttajahintaindeksi

- **Kohdat 1 ja 3:** Kuluttajahintaindeksi on korkealla 1980-luvulla ja 2000-luvun alussa = hinnat nousivat nopeasti = **korkea inflaatio**
- **Kohta 2:** Kuluttajahintaindeksi on matalalla = hinnat nousivat vain vähän = **matala inflaatio**
- **Kohta 4:** 2009 – 2010 (kuluttajahintaindeksi laskee alle 0:n = hinnat laskivat = **deflaatio**)

OSTOVOIMA

- Kuinka paljon voit ostaa tavaroita tai palveluita käytettävissä olevalla rahallasi.
- Jos hinnat nousevat → samalla määrällä rahaa saa entistä vähemmän → ostovoima laskee

VUOSI 2007

8 kpl elokuvalippua
3 kpl popcornia

VUOSI 2017

5 kpl elokuvalippua
1 kpl popcornia

- Ostovoimaan vaikuttavat myös verot ja maksut, joita palkasta tai tuesta maksetaan.
- Jos verot nousevat → rahaa jää vähemmän → ostovoima laskee TAI PÄINVASTOIN.
- Esim. nuoren myyjän palkka on 20 000 euroa/vuosi
Vuonna 2017 veroprosentti on 20% → käteen jää 16 000 euroa
Vuonna 2018 veroja lasketaan (22%)--> käteen jää 15 600 euroa
Vuonna 2019 veroja lasketaan (18 %) → käteen jää 16 400 euroa

OLETTAEN, ETTÄ MYYJÄN PALKKA EI NOUSE!